

О. І. БОЧКОВСЬКИЙ

БОРОТЬБА НАРОДІВ
ЗА НАЦІОНАЛЬНЕ
ВИЗВОЛЕННЯ

791

1932
ПОДЕБРАДИ

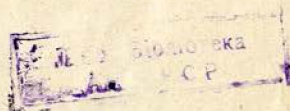
Handwritten notes and a library stamp in the bottom right corner.

О. І. БОЧКОВСЬКИЙ
ДОЦЕНТ УКРАЇНСЬКОЇ ГОСПОДАРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ В ЧСР

БОРОТЬБА НАРОДІВ ЗА НАЦІОНАЛЬНЕ ВИЗВОЛЕННЯ

НАЦІОЛОГІЧНІ НАРИСИ

ВИДАВНИЦТВО „ОБРІЙ“
ПОДЄБРАДИ 1932

ЗМІСТ.

Стор.

Предмова 7

1. Світова війна і національне питання. 2. Національне пробудження кольорового людства. 3. Національна асиміляція у світлі історії та критика. 4. Змалювання сучасного національного процесу є завданням цієї праці. 5. Її призначення та характер. 6. Рахуна, як мета й синтеза світових та національних прямивань сучасного людства.

I. Боротьба лужицьких сербів за національне буття . . . 12

1. Серболужицане як нація в мініатюрі. 2. Із історії германізації серболужицького народу. 3. Початки національного пробудження серед лужицьких сербів. 4. Територіяльні втрати лужичан і сучасна Лужиця. 5. Лужичане у світлі статистики. 6. Внутрішнє пошматування Лужиці й лужичан. 7. Національне відродження лужицьких сербів. 8. Відгомін революції 1848 р. в Лужиці. 9. Славянофільство лужичан та зацікавлення серед славян долею лужицького народу. Культурно-національні надбання лужичан у старолужицькій фазі їхнього руху. 10. Молодолужицькі прямивання та досягнення. 11. Лужичане й світова війна. 12. Національно-політичні прямивання лужичан після упадку Центральних Держав. 13. Лужицька справа та Мирова конференція. 14. Національні прямивання лужичан після Мирової конференції. 15. Культурно-господарська праця лужичан після війни: а) оживлення літературного руху; б) наукові досягнення; в) лужицьке мистецтво (музика й малярство); г) господарські заходи та надбання; ґ) громадсько-організаційний рух. 16. Чеська допомога лужичанам і ворожість Німеччини до їхніх національних прямивань (занедбання школи та церкви). Скрутне положення лужичан. Їхня віра у власні сили. Література I.

II. Ісландія та ісландці 39

1. Край та національна вдача ісландців. 2. Населення Ісланду: огляд націю-демографічний. 3. Нарис політичної історії Ісланду: чотири головні доби цієї історії. Колонізація Ісландії. 4. Первісна громадська і політична її організація (Althingi). 5. Ісланд під пануванням Норвегії та Данії. 6. Новочасне національне пробудження ісландського народу; Йон Сігурдссон та початки самостійницької боротьби. 7. Огляд ісландської культури; старе письменство: красне та наукове. 8. Новоісландське культурно-національне та літературне відродження. 9. Політична боротьба за самостійність Ісландії. Персональна унія з Данією. 10. Молодоісландські національно-культурні та літературні прямивання й надбання. 11. Організація освіти, науки та шкільництва. 12. Новочасне громадське життя на Ісландії: а) преса; б) політичні партії (Althingi); в) організаційний рух; г) робітничий рух; ґ) боротьба проти алкоголю. 13. Господарський розвиток та положення Ісландії: а) хліборобство та агрикультурні заходи; б) скотарство (кооперативний рух); в) рибальство; г) сучасний промисловий розвиток і ремісництва; ґ) торгівля і кооперативний рух; д) гро-

шові установи та торговельно-промисловий розвиток (експорт та імпорт); **е)** комунікація; **є)** Ісланд і проблема малого народу. **16.** Самостійна Ісландія; її прямування та надбання: **а)** суспільно-охоронні заходи; **б)** кодифікація та уніфікація законодавства; **в)** заходи щодо поглиблення та поширення культури; **г)** мистецтво у минулому й сучасному. **17.** Ювілей тисячоліття ісландської державности та парламентаризму. **18.** Націологічне значіння ісландського питання. **Література II.**

III. Бельгія та флямандське питання

81

1. Бельгія з національного боку. **2.** Мовний кордон в Бельгії та національна статистика. (Двомовна чи одномовна Бельгія?). **3.** Населення й територія Бельгії. (Націо-краєвий її дуалізм попри господарську єдність). **4.** Загальна характеристика історії флямандського народу. **5.** «Золотий вік» флямандської історії: **а)** про старофлямандську мову та письменство; **б)** шляхи формування флямандського народу; **в)** розцвіт Фляндрії під бургундським пануванням. **6.** Доба еспанського панування в Нідерляндах та боротьба проти нього. **7.** Фляmano-голяндська національна сепарація. **8.** Флямадці під австрійським пануванням. **9.** Французький режим в Бельгії. **10.** Сполучені Нідерляндські Штати. **11.** Революція 1830 р. та осамостійнення Бельгії. **12.** Початки флямандського національного відродження та його батько *I. Ф. Вілемс*. **13.** Економічний момент в національній проблематиці флямандського руху. **14.** Представники і надбання новофлямандської літератури: **а)** *Г. Консьянс*; **б)** на переломі старої і новофлямандської фази у флямандським письменстві (театр); спроби шкіл у новофлямандським письменстві; **в)** західно-флямандський мовно-літературний партикуляризм та *Гвідо Гезелле*. **15.** Флямандські Гоголі та гоголівська дилема в культурнім життю поневоленої нації. **16.** Політично-громадські надбання флямандського руху в другій половині XIX ст. **17.** Теорія й практика флямандської національної рівноправности. **18.** Організаційні форми флямандського руху: **а)** громадські та студенські товариства національного і культурного характеру; **б)** організації всенідерляндського напрямку; **в)** фахові й наукові товариства та конгреси; **г)** університетська справа та спеціальні організації по зв'язку з нею; **г)** економічні товариства; **д)** професійне об'єднання службовців; **е)** мистецькі і пластуницькі товариства **є)** організаційне об'єднання. **19.** Національне пробудження французької Фляндрії. **20.** Флямандське жіноцтво та флямандський рух. **21.** Спроби організації флямандської національної партії (гурток «*Van Nu en Straks*»). **22.** Бельгія та флямадці після вибуху світової війни. **23.** Німецький окупаційний режим і флямандська справа. **24.** Флямандські національні змагання та надбання підчас світової війни. **25.** Флямандські активісти та активізм (характеристика pro і contra). **26.** Нова Бельгія та флямандське питання. **27.** Д-р А. Бормс та його справа. **28.** Як політично реагують валонський та флямандський табори на «бельгійську кризу»? **29.** «Бельгійський компроміс» — його мета, зміст і значіння. **30.** Минуле й сучасне флямандського руху та його перспективи. **31.** Новітня господарсько-громадське відродження Фляндрії. **32.** Валонський активізм та флямандська справа. **33.** Останні мовні реформи у Бельгії: **а)** в армії; **б)** у шкільництві; **в)** в юстиції; **г)** в адміністрації. **34.** Політика обдурювання історії є державним самогубством. **Література III.**

IV. Каталанський рух та баскійське питання в Еспанії

175

1. Еспанська держава під національним оглядом. **2.** Каталонія з краєзнавчого боку. **3.** Культурний та господарський розцвіт Каталонії в минулому. **4.** Політичний занепад Каталонії та її боротьба проти

кастільського централізму 5. Національне відродження каталанського народу та каталансько-провансальські взаємини. 6. Політичні прямивання в новокаталанським русі. 7. Манреська програма (*Bases de Manresa*). 8. Каталанські змагання за національно-краєву автономію. 9. «*Mancomunitat*» — її організація. 10. Розвиток каталанської національної проблеми підчас світової війни. 11. Нові автономістичні змагання та проєкти каталанської автономії. 12. Заходи й досягнення каталанської «*Mancomunitat*». 13. Еспанська диктатура та ліквідація «*Mancomunitat*». 14. Занепад диктатури та доля Каталонії. 15. Культурно-національні досягнення сучасної Каталонії: а) література; б) музика, національна пісня й танок; в) архітектура та будівельне мистецтво; г) скульптура; ґ) малярство та сучасне мистецтво взагалі; д) значіння релігії в громадському життю Каталонії; е) новочасні досягнення каталанської науки. 16. Господарський розвиток Каталонії: а) хліборобство; б) промисловість; в) торгівля. 17. Каталанці та Союз Народів. 18. Каталанський погляд на справу національних меншостей. 19. *Франсеск Масія* — провідник каталанської визвольної боротьби (*el cabdill català*). 20. Сан-Себастьянський пакт. 21. Каталонія й революція. 22. Справа «Каталанського Статуту». 23. Питання баскійське: а) хто такі баски? б) з приводу їхньої історії; в) громадський устрій басків; г) доля французьких басків та їхнє національне пробудження; ґ) Еспанська Баскія з боку мовного, популяційного, господарського та суспільного; д) національне відродження еспанських басків: *Арана Гоїра* та баскійські нац.-визвол. змагання (*el vizcainarrismo*); е) баскійська справа після революції та боротьба басків за їхня національне самоозначення. 24. Справа галісійська (*la cuestión gallega*) та андалузька. 25. Нова Еспанія й національна проблема. Література IV.

Зміст	250
Table des matières (résumé)	253

Мапи:

- I. Лужиця. II. Ісланд. III. а) Королівство Бельгія; б) Соборна Фляндрія. IV. а) Соборна Каталонія; б) Соборна Баскія.